קטיגרושק

טיפור אוקראיני עממי

צייר נ. ארמייק

חיו פעם בעל ואישה, והיו להם שבעה בנים ובת.

יצאו שישה הבנים הגדולים לעבודה בשדה. והבן הקטן נשאר בבית עם ההורים.

בדרך לעבודה פתחו האחים תלם ארוך, כדי שאחותם תוכל למצוא אותם כשהיא מביאה את ארוחת הצהריים.

סמוך לשדה, ביער, חי דרקון. הוא ראה את התלם, כיסה אותו ועשה תלם אחר, המוביל ישר לארמון שלו.

האחות באה להביא לאחים ארוחה, הלכה לפי תלם הדרקון והגיעה לארמונו. ישר לדרקון לידיים.

חזרו הבנים הביתה ולא מצאו את אחותם. הלכו לחפש אותה לפי התלם של הדרקון.

"לשם מה באתם?" שאל הדרקון.
"רוצים לקחת את אחותנו" אנו האחים.
"אז באו לאלון הברזל. שם נאבק. אני שונא ריח אדם."

באמצע חצר הדרקון עמד אלון גבוה. הגזע והעלים מברזל, מתנדנדים ברוח ומצלצלים.

הדרקון התנפל על האחים בכל כוחו, ודחף אותם תחת האדמה ושם כלא אותם במרתף.

אבא ואמא מחכים והבנים לא חוזרים. רק הילד הקטן משעשע אותם. הוא מצא אפון ושם באדמה.

גדל שיח גדול, עם פרחים רבים אבל רק תרמיל אחד. ובתרמיל אפון אחד, אבל לא פשוט – מכושף. הילד הוריד את התרמיל והוציא את האפון.

האפון קפץ מידיו והתגלגל. הילד רץ אחריו, תפס אותו ובלע. מאז קראו לו קטיגרושק (אפון קטן).

הילד התחיל לגדול במהירות
ותוך שבוע היה כבר גדול
מאבא.

פעם אחד אבא חפר באר
ונתקל בסלע גדול. הלך לבקש
משכנים שיעזרו להוציא את
הסלע. ובינתיים קטיגרושק
הוציא את הסלע מבור ביד
אחת. כזה חזק נעשה.

כשקטיגרושק הכיר בכוחו הרב החליט ללכת ולחפש את אחיו ואת אחותו. הוא ביקש מהנפח שיכין לו שרביט כמה שיותר כבד. הנפח הכין שרביט גדול.

קטיגרושק לקח את השרביט, זרק אותו לשמיים ואמר "אני הולך לישון עכשיו. אבא, תעיר אותי בעוד שנים-עשר יום, כשהשרביט יתחיל ליפול חזרה לארץ.

וביום השנים-עשר השרביט נופל מהשמיים, חותך את האוויר.

אבא העיר את קטיגרושק. זה קפץ על רגליו, הושיט ידו, השרביט הכה ביד ונשבר לשניים. אומר קטיגרושק: "לא, עם שרביט כזה לא אצא מול הדרקון."

הוא חזר לנפח וביקש "חשל את השרביט שוב, כדי שיהיה חזק יותר."

שוב הטיל את השרביט החדש באוויר והלך לישון. וביום השנים-עשר, כשהשרביט התחיל ליפול, תפס אותו ביד, והשרביט רק התעקם קצת. "טוב. עם שרביט כזה אוכל להתמודד עם הדרקון" אמר קטיגרושק.

הוא נפרד מההורים והלך לפי אותו התלם שבו הלכה אחותו, ולא חזרה יותר. התלם כבר התכסה בעשבים ורק בקושי ניתן היה להבחין בו, אך הוא הוביל את קטיגרושק לארמונו של הדרקון.

"לשם מה באת?" שאל הדרקון
"האם תרצה להתמודד אתי?
אני לא סובל את ריח בו-אדם."
"באתי לשחרר את אחותי!"
אמר קטיגרושק.
"אז תכף תמות כאן אצלי!"
לחש הדרקון.

הם ניגשו לאלון הברזל. הדרקון שרק ועלי ברזל התחילו ליפול מהעץ. צלצול חזק נשמע.

וקטיגרושק אומר "אם אני אשרוק, עיניך עלולות ליפול החוצה. מוטב שתעצום אותן."
הדרקון עצם את עיניו
וקטיגרושק הכה אותו בשרביט בראשו.

"אז איך השריקה שלי?" שאל.
"אמת אמרת. עיניי כמעט ונפלו מראשי" נבהל הדרקון "אולי נתפייס?"
"לא. אנו נאבק" ענה קטיגרושק.

והתחיל המאבק. קטיגרושק תפס את הדרקון וזרק אותו אל העץ. גזע העץ נסדק וזנבו של הדרקון נתפס בו. וזה גזע ברזל – לא צחוק!

קטיגרושק עזב את הדרקון והלך למרתף, שם מצא את אחיו. בקלות הזיז את סרגי המרתף ושחרר את הכלואים. הם לא הכירו את אחיהם, כי הוא גדל כל כך מהר.

אך בינתיים הדרקון הוציא מהאדמה את עץ האלון יחד עם שורשיו, חטף את אחותו של קטיגרושק ועף משם. רק האלון הכבד נמשך אחריו על האדמה והשאיר עקבות.

קטיגרושק חזר עם האחים כדי לקחת את האחות ורואה – הדרקון והעץ נעלמו. רואים מרחוק את הדרקון מתעופף באוויר עם האחות בכפותיו. רץ קטיגרושק להשיג אותו.

הרבה זמן רצו קטיגרושק והאחים אחרי עקבות שהשאיר העץ, עד שהגיעו לבור כה עמוק שאת תחתית שלו לא יכלו לראות. האחים נבהלו, אך קטיגרושק אמר "ארד לבור, תורידו אותי לשם בחבל."

הם הכינו חבל ארוך מהחגורות שלהם, קטיגרושק החזיק את קצה החבל ביד והתחיל לרדת.

כך ירד עד לתחתית הבור, לעולם תת-הקרקעי. רואה – עומד ארמון גדול, וסביבו מבריק זהב ואבני חן יקרות.

הוא ניכנס לארמון ומולו יצאה האחות. "ברח מהר. הדרקון מוציא את זנבו מהעץ ועוד יהרוג אותך. הוא הרג כבר אמיצים רבים."
"לא יהרוג אותי! זה אני זה שתקע את זנבו לעץ! תראי לי איפה הוא!"

והדרקון כבר שחרר את זנבו.
"שוב אתה?" שואל "רוצה שוב להיאבק?"
"נאבק" עונה לו קטיגרושק.

והוא הכה את הדרקון בשרביט.
פעם אחת והדרקון שקע בסלע
עד הברכיים. פעם שנייה
והדרקון היה בתוך הסלע עד
החגורה. פעם שלישית,
והדרקון נהרג כליל.

עכשיו לקח קטיגרושק שלושה
שקי זהב ועוד שלושה שקים
של אבנים יקרות ויחד עם
אחותו הלכו בכוון הבור שדרכו
הוא ירד לממלכה תת-קרקעית.

שם הוא קרא לאחים שלמעלה "צעירים יקרים, תורידו את החבל ותוציאו אותנו מכאן!" האחים הורידו חבל והוא תחילה קשר את שקי הזהב ואבני חן.

ואחר כך קרא "הורידו חבל שוב. האחות שלכם חוזרת. משכו בזהירות!"

אך בזמן שהאחים שהו אצל הדרקון הם התמלאו ברוח רעה. הם החליטו להשאיר את המשחרר שלהם תחת האדמה וכך לזכות בכל העושר שהוציאו כבר החוצה.

קטיגרושק ניחש את מזימתם. וכדי לאמת זאת קשר לחבל אבן גדולה וקרא "תוציאו אולי עכשיו!"
האחים משכו את החבל...

...אבל אז עזבו אותו והאבן נפלה למטה. קטיגרושק התרגז:
"איזה אחים נבזים יש ליי!"
חשב.

הוא נאלץ להישאר במדינה תת-קרקעית. אך הסתתר בפני גשם תחת עץ גדול ופתאום שמע צפצוף ציפורים בקן. היו אלה גוזלים קטנים שהגשם מציף אותם.

הוא עלה אל הקן, הוריד את חולצתו וכיסה את הגוזלים.

כשהגשם פסק הגיע עיט אל הקן "זה אתה הצלת את הגוזלים שלי מטביעה?" שאל "איך אוכל לגמול לך?" "תוציא אותי מכאן אל פני האדמה" ביקש קטיגרושק.

קטיגרושק עלה על גבו של
העיט והם המריאו גבוה ומהר.
תוך זמן קצר הגיעו כבר לביתו
של קטיגרושק.

קטיגרושק ניגש לדלת ושמע
את אחיו שואלים "איפה אחינו
הקטן?"
"הוא גדל מהר ויצא לשחרר את
כולכם מהדרקון."
רק אז הבינו האחים מי המציל
שלהם.

"זה הוא שהציל אותנו. ואנו השארנו אותו בבור עמוק. באו ונלך מהר להוציא אותו, להציל אותו."
אבל רז קטיגרושק ניכנס הביתה ואומר "הצלחתי להשתחרר בעצמי."

האחים התנצלו וביקשו שקטיגרושק יסלח להם. והוא סלח. הם חגגו את שובם של כולם בשלום ולשבח את קטיגרושק..
וכך גם אנו משבחים את האדם האמיץ, בן נאמן, אח טוב...